

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. vasario 13 d. Nr. 21RE- (AG-16/03-2024)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Ingos Lipnickienės (posėdžio pirmininkė), Remigijaus Kalašnyko (pranešėjas) ir Mindaugo Siaurio, sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjų X. X. ir Y. Y. įgaliotam atstovui X. Y., atsakovės Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos įgaliotai atstovei Y. X.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrino administracinį ginčą pagal pareiškėjų X. X. ir Y. Y. skundą dėl Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2023-09-21 įsakymo Nr. V-93 dalies panaikinimo, 2023-12-13 sprendimo Nr. V3-2429 dalies panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjai X. X. ir Y. Y. (toliau – pareiškėjai) skundu Komisijos prašo panaikinti Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) direktorės 2023-09-21 įsakymą Nr. V-93 dalyje, kurioje Tarnyba nustatė, kad pareiškėjų žemės sklypuose (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) ir (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) (toliau – Žemės sklypai) natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas ir įtraukė į natūralių pievų ir ganyklų žemėlapi, bei įregistravo natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas Nekilnojamojo turto registre; panaikinti Tarnybos direktorės pavaduotojos 2023-12-13 sprendimą Nr. V3-2429 dalyje, kurioje Tarnyba siekimo ir įregistravimo pareiškėjų Žemės sklypuose natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas Nekilnojamojo turto registre ir Tarnybos atsisakymą pateikti Tarnybos priimtą sprendimą ir visą su tuo susijusią medžiagą, dėl pareiškėjų Žemės sklypuose nustatytą plotą išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio pareiškėjams; įpareigoti Tarnybą priimti naują sprendimą pagal pareiškėjų pateiktą 2023-11-13 prašymą su priedais iš pareiškėjų nuosavybės teise priklausančių Žemės sklypų Tarnybos nustatytus natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas ir įtrauktų į natūralių pievų ir ganyklų žemėlapi, plotus išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio išregistruoti natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas Nekilnojamojo turto registre; įpareigoti Tarnybą pateikti priimtą sprendimą, (kuris minimas Tarnybos 2023-12-13 sprendime Nr. V3-2429) ir visą su tuo susijusią medžiagą, kuriuo Tarnyba, pagal pareiškėjų pateiktus duomenis ir pagal turimus duomenis pakartotinai įvertinusi žemės sklype (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) patvirtintą natūralių pievų ir ganyklų teritoriją, priėmė sprendimą nustatytą plotą išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio.

Paaiškino, kad Tarnyba 2023-10-02 rašte, be atsakingo asmens parašo, teigia, kad priimtas Tarnybos direktorės 202309-21 įsakymas Nr. V-93 dėl natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinių žemėlapių patvirtinimo, kurio pagrindu pareiškėjo X. X. žemės sklypai: 1. Kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*), adresu (*duomenys neskelbtini*); 2. kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*), adresu (*duomenys neskelbtini*), patenka į natūralių pievų ir ganyklų teritorija. Su tuo kategoriškai nesutiktina, kadangi pareiškėjų nuosavybės teise priklausančiuose žemės sklypuose nevyrauja natūralūs laukiniai augalai, saugotini dėl jų svarbos žemės ūkio naudmenų plotų biologinei įvairovei. Nagrinėjamu atveju pažymėtina, jog pastatytas vienbutis gyvenamas namas ir pagalbinis ūkio pastatas (garažas), (*duomenys neskelbtini*), mašinų parkavimo aikštelė pagal statybos projektą ir išduotą statybos leidimą, išpilti keliai, įvesta elektra, sklypai niekada nebuvo apsemti, ką patvirtina 2021-12-06 B. B. atliktas žemės sklypo apsiėmimo potvynio metu tikimybės įvertinimas, kuris pateiktas prie projekto priedų. Pareiškėja 2023-11-13 nuvykusi į Registro centro Gargždų konsultacijos skyrių buvo informuota, jog pareiškėjų žemės sklypams netaikomos Tarnybos 2023-10-02 rašte minimos natūralių pievų ir ganyklų patvirtintuose žemėlapiuose nustatytas teritorijos, ko pasėkoje nepraleisdami termino pareiškėjai pateikė Tarnybai 2023-11-13 prašymą su priedais dėl natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio keitimo. Tarnybos direktorės pavaduotoja priėmė 2023-12-13 sprendimą Nr. V3-2429, kuriuo pažymėjo, kad pareiškėjų žemės sklype (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*)) nėra nustatytų natūralių pievų ir ganyklų ar pelkių ir šaltinių SŽNS teritorijų ir atkreipė dėmesį, kad gretimame žemės sklype pažymėtos pievų teritorijos nepatenka į šį žemės sklypą bei atsiprašė, kad dėl techninių pranešimo siuntimo ypatybių pareiškėjai per klaidą gavo informavimo pranešimą dėl šio žemės sklypo. Taip pat pripažino, kad pareiškėjų žemės sklype (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*)) natūralių pievų ir ganyklų SŽNS buvo nustatyti vadovaujantis Aprašo 26.6, 26.7, 27.6, 27.7 papunkčiuose nurodytais duomenų šaltiniais. Tarnyba, informavo, kad pagal pareiškėjų pateiktus duomenis ir pagal turimus duomenis pakartotinai įvertinusi pareiškėjų žemės sklype (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*)) patvirtintą natūralių pievų ir ganyklų teritoriją, priėmė sprendimą nustatyti plotą išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio. Tarnyba pažymi, kad natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinių žemėlapių pakeitimas bus tvirtinamas Tarnybos direktorės įsakymu, kai specialiosios žemės naudojimo sąlygos bus įregistruotos Nekilnojamojo turto registre.

*Dėl Tarnybos direktorės 2023-09-21 įsakymo Nr. V-93 dalyje, kurioje Tarnyba nustatė pareiškėjų Žemės sklypuose natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas ir įtraukė į natūralių pievų ir ganyklų žemėlapi, bei siekia įregistruoti natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas Nekilnojamojo turto registre panaikinimo pažymėtina, kad pirma, Tarnybos ginčijamas įsakymas dalyje dėl pareiškėjų Žemės sklypų be motyvų ir argumentų, ką patvirtina Tarnybos direktorės pavaduotoja priimtas 2023-12-13 sprendimas Nr. V3-2429, kuriuo Tarnyba pažymėjo, kad pareiškėjų žemės sklype (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*)) nėra nustatytų natūralių pievų ir ganyklų ar pelkių ir šaltinių SŽNS teritorijų ir be kita ko, Tarnyba informavo, kad pagal pareiškėjų pateiktus duomenis ir pagal turimus duomenis pakartotinai įvertinusi pareiškėjų žemės sklype (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*)) patvirtintą natūralių pievų ir ganyklų teritoriją, priėmė sprendimą nustatyti plotą išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio. Bet nagrinėjamu atveju Tarnyba vilkina priimti įsakymą dėl pareiškėjų žemės sklypų išėmimo iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio. Tarnybos sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Kadangi ginčijami sprendimai priimti nesilaikant minėtų nuostatų. Ko pasėkoje paprastai kyla abejonė dėl tokių administracinių aktų teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teismą,*

nagrinėjant tokia byla, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (žr. pvz. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2008-11-19 nutartis adm. byloje Nr. A556-1898/2008, 2008-12-19 Nr. A756-2036/2008, 2012-04-02 Nr. A146-299/2012). Antra, teisėtų lūkesčių apsaugos principas suponuoja valstybės, taip pat valstybės valdžią įgyvendinančių bei kitų valstybės institucijų pareigą laikytis valstybės priimtų įsipareigojimų. Konstitucija saugo įgytąsias teises; teisėtų lūkesčių apsaugos principas reiškia įgytų teisių apsaugą, t. y. asmenys turi teisę pagrįstai tikėtis, kad jų įgytos teisės bus išlaikytos nustatytą laiką ir galės būti realiai įgyvendinamos pagal galiojančius įstatymus ar kitus teisės aktus, neprieštaraujančius Konstitucijai. Trečia, žemės sklype (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*)) natūralių pievų ir ganyklų SŽNS buvo nustatyti vadovaujantis Aprašo 26.6, 26.7, 27.6, 27.7 papunkčiuose nurodytais duomenų šaltiniais, kas akivaizdžiai prieštarauja Tarnybos direktorės 2023-09-21 įsakymo Nr. V-93 dalyje turiniui. Ko pasėkoje viešojo administravimo subjekto priimtame individualiame administraciniame akte įrašyta bendro pobūdžio nuoroda į atitinkamą įstatymą, kuriame nustatyta sprendimo priėmimo pagrindas tvarka, nelaikytina tinkamu Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 8 straipsnio 2 dalies reikalavimų vykdymu. Šiuo aspektu pažymėtina, kad papildomos dokumentacijos buvimas viešojo administravimo subjekto žinioje *per se* nereiškia, kad jo priimtas individualus administracinis aktas yra pagrįstas. Svarbu, kad ši papildoma dokumentacija būtų pateikta pareiškėjui, į šią dokumentaciją būtų pateikta aiški nuoroda individualiame administraciniame akte. Priešingu atveju tokia dokumentacija negali būti laikoma individualaus administracinio akto sudedamąja (motyvuojamąja) dalimi. Taip grubiai pažeidžiant VAI 3 straipsnio 1-13 dalies nuostatas, kuriuose nustatyta viešojo administravimo subjektų principai. Ketvirta, nenurodyta Tarnybos priimto ginčijamo įsakymo apskundimo tvarka taip grubiai pažeidžiant VAI 10 straipsnio 5 dalies 7 punkto nuostatas. Penkta, išduotas Šilutės rajono savivaldybės administracijos 2023-01-09 Leidimas Nr. (*duomenys neskelbtini*). Šešta, pagal išduota Šilutės rajono savivaldybės administracijos 2023-01-09 Leidimą Nr. (*duomenys neskelbtini*) jau pastatytas gyv. namas ir pagalbinio ūkio pastato (garažo), (*duomenys neskelbtini*), ką patvirtina 2023-11-12 padarytos foto. Septinta, įsiteisėję teismų sprendimai ir nutartys, kurios pateiktos prie projekto priedų, t. y. Šilutės rajono apylinkės teismo civilinėje byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*) dėl leidimo statyti sodyba pareiškėjų nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype; Klaipėdos apygardos teismo 2011-11-03 nutartis civilinėje byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*) (Teisminio proceso Nr. (*duomenys neskelbtini*)), kurioje buvo nagrinėjamas suinteresuoto asmens biudžetinės įstaigos Tarnybos apeliacinis skundas dėl Šilutės rajono apylinkės teismo 2009-10-19 sprendimo panaikinimo ir priimti naują sprendimą – pareiškimą atmesti. Klaipėdos apygardos teismo kolegija 2011-11-03 nutartimi nutarė Šilutės rajono apylinkės teismo 2009-10-19 sprendimą palikti nepakeistą. Nagrinėjamu atveju pažymėtina, kad įsiteisėjus teismo sprendimui, nutarčiai ar įsakymui, šalys ir kiti dalyvavę byloje asmenys, taip pat jų teisių perėmėjai nebegali iš naujo pareikšti teisme tų pačių ieškinio reikalavimų tuo pačiu pagrindu, taip pat kitoje byloje ginčyti teismo nustatytus faktus ir teisinius santykius (CPK 279 straipsnio 4 dalis). Be to, įsiteisėję teismo sprendimas, nutartis, įsakymas ar nutarimas yra privalomi valstybės ar savivaldybių institucijoms, tarnautojams ar pareigūnams, fiziniams bei juridiniams asmenims ir turi būti vykdomi visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje (CPK 18 straipsnis). Aštunta, pareiškėjai nebuvo informuoti apie pradėtą ir baigtą procedūrą, kurios metu buvo priimtas Tarnybos direktorės 2023-09-21 įsakymas Nr. V-93 dėl natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinių žemėlapių patvirtinimo, kurio pagrindu pareiškėjų sklypai buvo be jokio teisinio pagrindo įtraukti į natūralių pievų ir ganyklų teritorija. Devinta, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004-12-13 nutarime byloje Nr. 51/0126/02-19/03-22/03-26/03-27-03 konstatavo, kad Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena Valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojas turi nepiktnaudžiauti jiems nustatytomis galiomis, nepažeisti teisės aktų reikalavimų. Konstitucinis Teismas 2000-06-30 nutarime konstatavo, kad valstybės institucijos, pareigūnai turi saugoti, ginti

žmogaus teises ir laisves: Ypač svarbu, kad, vykdydami jiems patikėtas funkcijas, jie patys nepažeistų žmogaus teisių ir laisvių. Ko pasėkoje mane pareiškėja akivaizdžiai diskriminuodami mane, laikydami mano teisėtus interesus mažiau svarbiais, tuo pažeisdami lygybės, įstatymo viršenybės, objektyvumo principus (Konstitucijos 29 straipsnis) ir tokiu būdu mažindami pasitikėjimą valstybės institucijomis ir pačia valstybe. Dešimta, pareiškėjų 2023-11-13 prašyme su priedais nurodytų pagrindų dėl kurių plačiau nepasisakoma.

Dėl Tarnybos direktorės pavaduotojos 2023-12-13 sprendimo Nr. V3-2429 dalyje, kurioje Tarnyba siekia pareiškėjų Žemės sklypuose įregistruoti natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas Nekilnojamojo turto registre ir Tarnybos priimto sprendimo nustatytą plotą išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio ir visos su tuo susijusios medžiagos atsisakymo pateikti pareiškėjams panaikinimo pažymėtina, kad pirma, dėl aukščiau paminėtų pareiškėjų argumentų ir motyvų ir pateiktų rašytinių įrodymų; antra, ginčijamas sprendimas dalyje, kurioje Tarnyba teigia, kad, pagal pareiškėjų pateiktą 2023-11-13 prašymą su priedais dėl natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio keitimo, pateiktus duomenis ir pagal turimus duomenis pakartotinai įvertinusi žemės sklype (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) patvirtintą natūralių pievų ir ganyklų teritoriją, priėmė sprendimą nustatytą plotą išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio, nepateikdama pareiškėjams Tarnybos priimto sprendimo nustatytą plotą išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio ir visą su tuo susijusią medžiagą, nors toks reikalavimas pareiškėjų buvo Tarnybai pateiktas. Nagrinėjamu atveju Tarnyba privalėjo faktinę situaciją apibūdinti bei pagrįsti taip, jog ji būtų aiški ne tik valstybės tarnautojams, atsakingiems už šį priimta ginčijamą sprendimą, bet ir pareiškėjams. Trečia, ginčijamas Tarnybos sprendimas pasirašytas ne direktorės, o direktorės pavaduotojos, ko pasėkoje pirmiau paminėtas Tarnybos ginčijamas sprendimas priimtas nekompetentingo viešojo administravimo subjektu. Šios aplinkybės nepaneigė ir ikiteismine tvarka pareiškėjų prašymą išnagrinėjusi Tarnyba ginčijamame sprendime. Tai patvirtina, jog prie Tarnybos pateikto ginčijamo sprendimo ir priedų nepridėti jokie rašytiniai įrodymai patvirtinantis, jog Tarnybos direktoriaus pavaduotojai pavesta atlikti Tarnybos direktoriaus funkcijas.

Dėl Tarnybos įpareigojimo priimti naują sprendimą pažymėtina, kad pirma, dėl aukščiau paminėtų pareiškėjų argumentų ir motyvų ir pateiktų rašytinių įrodymų. Antra, Tarnyba privalo nedelsiant iš pareiškėjų nuosavybės teise priklausančių žemės sklypų Tarnybos nustatytus natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas ir įtrauktų į natūralių pievų ir ganyklų žemėlapi, plotus išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio ir išregistruoti natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas Nekilnojamojo turto registre, kurios įregistruotos be jokio teisinio pagrindo tai pačiai Tarnybai jau priėmus sprendimą iš žemės sklypo (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) nustatytą patvirtintą natūralių pievų ir ganyklų teritoriją plotą išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio, kuris pareiškėjams iki šiol nepateiktas, ką patvirtina Tarnybos direktorės pavaduotojos 2023-12-13 sprendimo Nr. V3-2429 turinys (b. l. 1-12).

Pareiškėjų įgaliotas atstovas Komisijos posėdyje palaikė skundą visa apimtimi, argumentavo pareiškėjų poziciją.

Atsakovė Tarnyba atsiliepimu į skundą prašo nutraukti administracinę bylą nesant ginčo dalyko.

Dėl specialiosios sąlygos nuosavybės dokumentuose paaiškino, kad pareiškėjų nuosavybės teise valdomuose sklypuose buvo / yra nustatytos natūralios pievos bei ganyklos: 1. žemės sklype, kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), adresu (duomenys neskelbtini) (kur pareiškėjai vykdo statybas): 1.1. natūralios (užliejamosios ir sausminės) pievos bei ganyklos, 0,35 ha; specialioji sąlyga galiojo nuo 2008-03-26 iki 2020-01-02; 1.2. natūralios pievos bei ganyklos, 0,35 ha; specialioji sąlyga galiojo nuo 2020-01-01 iki 2022-04-20; 2. žemės sklype, kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), adresu (duomenys

neskelbtini) – natūralios pievos bei ganyklos, 2,1 ha; specialioji sąlyga įregistruota 2023-12-19 vadovaujantis Tarnybos direktoriaus 2023-09-21 įsakymu Nr. V-93. Taigi specialioji natūralių pievų bei ganyklų sąlyga yra įregistruota tik viename (antrajame) sklype.

Dėl natūralių pievų ir ganyklų žemėlapių sudarymo procedūros ir duomenų šaltinių pažymėtina, kad Tarnybai yra pavesta pagal Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – SŽNSĮ) nuostatas bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019-12-11 nutarimo Nr. 1248 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įgyvendinimo“ 2.11 papunktį (įsigaliojusį nuo 2022-05-04), nuo 2022 m. gruodžio mėnesio vykdyti pelkių ir šaltinynų ir (ar) natūralių pievų ir ganyklų žemėlapių projekto viešinimo ir vėliau – jų tvirtinimo procedūras, t. y. vykdyti konkrečią funkciją įgyvendinant SŽNSĮ nuostatas. Paminėtina, kad ne Tarnyba, o SŽNSĮ viešojo intereso tikslais nustato specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, nurodo teritorijas, kuriose šios sąlygos turi būti taikomos, reglamentuoja šių teritorijų nustatymą ir nustato šiame procese dalyvaujančių asmenų teises ir pareigas, sudaro teisinę prielaidą šiame įstatyme nurodytas teritorijas centralizuotai registruoti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti aplinkos ir viešojo intereso apsaugą šiame įstatyme nurodytose teritorijose. Vykdydama Vyriausybės pavestą funkciją Tarnyba nuo 2023 m. pradžios ėmėsi rengti pelkių ir šaltinynų bei natūralių pievų ir ganyklų žemėlapius. Žemėlapių projektai buvo viešiami pagal SŽNSĮ 11 straipsnį. Tarnybos direktorius 2023-09-21 įsakymu Nr. V-93 patvirtino pirmąsias žemėlapių dalis, 2023-10-25 įsakymu Nr. V-114 – paskutiniąsias žemėlapių dalis. Duomenys buvo dalimis perduoti Registrų centrui, kuris informavo gyventojus registruotais laiškais ir įregistravo jų nuosavybės dokumentuose specialiąsias sąlygas. Tarnyba žemėlapių parengė pagal Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostų, pelkių ir šaltinynų, natūralių pievų ir ganyklų, melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonų planų, žemėlapių ir (ar) schemų rengimo (kai nerengiamas teritorijų planavimo dokumentas ar žemės valdos projektas) ir tvirtinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022-11-11 įsakymu Nr. D1-355/3D-680 (toliau – Tvarkos aprašas), remdamasi Tvarkos aprašo 20 punkte nurodytais skaitmeniniais duomenų šaltiniais. Natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų žemėlapių koregavimas vykdomas vadovaujantis Tvarkos aprašu, kurio 30 punkte, nustatyta, kad pelkių ir šaltinynų ir (ar) natūralių pievų ir ganyklų žemėlapiai ir jų duomenų pakeitimai tvirtinami Tarnybos direktoriaus įsakymais. Vadovaujantis Tvarkos aprašo 31 punktu, pelkių ir šaltinynų ir (ar) natūralių pievų ir ganyklų žemėlapių keitimas apima: naujų pelkių ir šaltinynų ir (ar) natūralių pievų ir ganyklų ribų braižymą, esamų pelkių ir šaltinynų ir (ar) natūralių pievų ir ganyklų ribų redagavimą, patvirtintų pelkių ir šaltinynų ir (ar) natūralių pievų ir ganyklų ribų šalinimą. Minėtų erdvinių duomenų keitimas ir (ar) duomenų išregistravimas tvirtinamas teritorijose, kurios turi NTR tvarkytojo sugeneruotą unikalų teritorijos numerį (UNIK_NR). Pažymėtina, kad teritorijai unikalus numeris suteikiamas tik tada, kai specialiosios žemės naudojimo sąlygos įregistruojamos nekilnojamojo turto registre.

Dėl ginčijamų Tarnybos direktoriaus sprendimų pažymėtina, kad pareiškėjai ginčija du Tarnybos direktoriaus raštus (sprendimus): 2023-09-21 įsakymo Nr. V-93 dalį ir 2023-12-13 sprendimo Nr. V3-2429 dalį, kurias prašo panaikinti. Tarnybos direktoriaus 2023-09-21 įsakymu Nr. V-93 buvo patvirtintas natūralių pievų ir ganyklų M 1:10 000 skaitmeninis žemėlapis Klaipėdos m., Klaipėdos r., Kretingos r., Neringos, Pagėgių, Palangos m., Plungės r., Rietavo, Skuodo r., Šilalės r., Šilutės r., Tauragės r. savivaldybėse. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šis bei kiti 5 įsakymai, kuriais patvirtinti žemėlapiai visoje Lietuvos teritorijoje, yra norminiai, o ne individualūs teisės aktai, buvo priimti vykdant Vyriausybės pavedimą, todėl nėra skundžiami Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Norminių teisės aktų apskundimo tvarka reglamentuojama Administracinių bylų teisenos įstatymo 112 straipsnyje. Administracinių teismų praktikoje ne kartą pripažinta, kad Administracinių bylų teisenos įstatymo 112 straipsnio 1 dalyje nenurodyti viešieji juridiniai asmenys neturi teisės abstrakčiu pareiškimu inicijuoti bylos dėl norminio administracinio akto teisėtumo ištyrimo (pvz., žr. 2015-07-15 nutartį administracinėje byloje Nr. I-19-525/2015; 2015-01-26 nutartį

administracinėje byloje Nr. eI-8-552/2015; 2014-05-15 nutartį administracinėje byloje Nr. I438-11/2014; 2016-10-06 nutartį administracinėje byloje Nr. eI-27-858/2016 ir kt.). Tarnybos direktoriaus 2023-12-13 rašte Nr. V3-2429 „Dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų“ pareiškėjams buvo atsakyta, kad viename iš Sklypų (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*); jame pareiškėjai vykdo statybas) nėra nustatytų natūralių pievų ir ganyklų ar pelkių ir šaltinynų SŽNS teritorijų. Tarnyba atkreipė dėmesį, kad natūralių pievų plotai yra gretimame žemės sklype (kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*)) ir į pirmąjį Sklypą nepatenka. Toliau rašte Tarnyba nurodė, kad nors viename sklype (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*)), vadovaujantis Tvarkos aprašo 26.6, 26.7, 27.6, 27.7 papunkčiuose nurodytais duomenų šaltiniais, buvo nustatyta natūralių pievų ir ganyklų specialioji sąlyga, Tarnyba, pagal pareiškėjų pateiktus duomenis ir pagal turimus duomenis pakartotinai įvertinusi Sklype (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*)) patvirtintą natūralių pievų ir ganyklų teritoriją, priėmė sprendimą nustatytą plotą išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio. Taip pat Tarnyba pažymėjo, kad natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų žemėlapio pakeitimas bus tvirtinamas Tarnybos direktorės įsakymu, kai specialiosios žemės naudojimo sąlygos bus įregistruotos Nekilnojamojo turto registre. Iš NTR duomenų bazės išrašo matyti, kad įrašas apie specialiąją sąlygą žemės sklype, kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*), buvo įregistruotas 2023 m. gruodžio 19 d. Pareiškėjai skunde nurodo, kad „Tarnyba vilkina priimti įsakymą dėl mūsų pareiškėjų žemės sklypų išėmimo iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio.“ Tarnybai neaišku, kuo remiantis pareiškėjai daro išvadą apie vilkinimą, nes teisės aktais nėra sureglamentuoti ar nustatyti terminai, per kiek laiko turi būti inicijuojami žemėlapio pakeitimai ir primami atitinkami įsakymai; be to, ji nurodė pareiškėjams jokio konkretaus termino, kurį būtų pažeidusi. Taip pat, kaip minėta, specialioji sąlyga kol kas įregistruota kitame sklype, o ne tame, kur Pareiškėjai vykdo statybas, todėl nesuprantama, koku tikslu pareiškėjai skunde pateikia informaciją apie išduotą statybos leidimą, projektuojamus statinius ir nurodo įsiteisėjusius teismų sprendimus, konkrečiai – Klaipėdos apygardos teismo 2011-11-03 nutartį civilinėje byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*), kurioje buvo nagrinėjamas Tarnybos apeliacinis skundas. Šioje byloje buvo nustatytas juridinis faktas dėl buvusios sodybos, taigi, teismo sprendimas ir byla niekaip nesusiję su šiuo ginču. Apibendrinama tai, Tarnyba mano, kad byloje nėra ginčo, nes Tarnybos 2023-12-13 rašte Nr. V3-2429 pareiškėjams buvo atsakyta, kad Tarnyba priėmė sprendimą išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio pareiškėjų Sklypo plotą, ir nurodyta, kad natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų žemėlapio pakeitimas bus tvirtinamas Tarnybos direktorės įsakymu, kai specialiosios žemės naudojimo sąlygos bus įregistruotos Nekilnojamojo turto registre. Tarnybos specialistai, dirbantys su žemėlapiais, šiuo metu renka analogiškus atvejus, kuriems reikalingi žemėlapio pakeitimai ir juos įtvirtinantys Tarnybos direktoriaus įsakymai. Pirmąjį įsakymą dėl 2023-09-21 įsakymo Nr. V-93 planuojama priimti pirmąjį 2024 m. ketvirtį. Tuo pačiu pagrindu atmestinas pareiškėjų reikalavimas įpareigoti Tarnybą priimti naują sprendimą pagal pareiškėjų pateiktą Tarnybai 2023-11-13 prašymą pareiškėjų sklypus išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio ir išregistruoti natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas iš Nekilnojamojo turto registro, nes, kaip minėta, Tarnyba skundžiamame rašte pati sutiko tą padaryti (b. l. 54-58).

Atsakovės įgaliota atstovė Komisijos posėdyje palaikė atsiliepiamą visa apimtimi, argumentavo atsakovės poziciją.

Skundą palikti nenagrinėtu

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Tarnybos 2023-09-21 įsakymo Nr. V-93 dalies bei Tarnybos 2023-12-13 sprendimo Nr. V3-2429 dalies teisėtumo.

Pažymėtina, jog vadovaujantis LITEKO duomenimis, pareiškėjai analogišką skundą dėl to paties keliamo ginčo kaip Komisijoje pateikė ir Regionų apygardos administraciniam teismui (administracinė byla Nr. (*duomenys neskelbtini*)), t. y. skundu teismo prašė: panaikinti Tarnybos 2023-

09-21 įsakymą Nr. V-93 dalyje, kurioje Tarnyba nustatė pareiškėjų žemės sklypuose (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*), unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*) ir (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*), unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*) natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas ir įtraukė į natūralių pievų ir ganyklų žemėlapi, bei įregistravo natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas Nekilnojamojo turto registre; panaikinti Tarnybos direktorės pavaduotojos 2023-12-13 sprendimą Nr. V3-2429 dalyje, kurioje Tarnyba siekimo ir įregistravimo pareiškėjų Žemės sklypuose natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas Nekilnojamojo turto registre ir Tarnybos atsisakymą pateikti Tarnybos priimtą sprendimą ir visą su tuo susijusią medžiagą, dėl pareiškėjų Žemės sklypuose nustatytą plotą išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio pareiškėjams; įpareigoti Tarnybą priimti naują sprendimą pagal pareiškėjų pateiktą 2023-11-13 prašymą išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio ir išregistruoti natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas Nekilnojamojo turto registre.

Regionų administracinis teismas 2024-01-18 nutartimi administracinėje byloje Nr. *(duomenys neskelbtini)* nutarė pareiškėjų skundo dalį dėl reikalavimo panaikinti Tarnybos direktorės 2023-09-21 įsakymą Nr. V-93 dalyje, kurioje atsakovė nustatė pareiškėjų žemės sklypuose (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*), unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*) ir (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*), unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*) natūralių pievų ir ganyklų specialiosios žemės naudojimo sąlygas ir įtraukė į natūralių pievų ir ganyklų žemėlapi, atsisakyti priimti. Pareiškėjų skundą likusia apimtimi priimti. Įpareigojo Tarnybą iki 2024-02-05 pateikti teismui atsiliepimą į pareiškėjų skundą, 2023-12-23 sprendime Nr. V3-2429 minimą sprendimą, kuriuo Tarnyba nutarė išimti iš natūralių pievų ir ganyklų žemėlapio pareiškėjų žemės sklypą (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) bei visą kitą medžiagą, susijusią su skunde dėstomomis aplinkybėmis. Pareiškėjai 2024-01-21 pateikė atskirą skundą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui dėl minėtos 2024-01-18 nutarties dalies, kurioje atsisakyta priimti nagrinėti pareiškėjų skundo dalį dėl Tarnybos direktorės 2023-09-21 įsakymo Nr. V-93 dalies.

Pagal Lietuvos Respublikos ikiteisminių administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 5 dalies 2 punktą, Komisija priima sprendimą palikti skundą (prašymą) nenagrinėtą, jeigu Komisijoje ar teisme nagrinėjamas administracinis ginčas tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu. Atsižvelgiant į tai, jog pareiškėjų keliamas ginčas dėl Tarnybos 2023-09-21 įsakymo Nr. V-93 dalies bei Tarnybos 2023-12-13 sprendimo Nr. V3-2429 dalies teisėtumo yra nagrinėjamas tiek Regionų administraciniame teisme, tiek Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme, Komisija, įvertinusi minėtas aplinkybes, skundą palieka nenagrinėtu.

Atsižvelgdama į tai kas išdėstyta aukščiau bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminių administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 5 dalies 2 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjų X. X. ir Y. Y. skundą palikti nenagrinėtu.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Mindaugas Siaurys